

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Bednarek - Moraś

Sędziowie: SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.)

SO Iwona Siuta

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2014 r. w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużnika A. K.

na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)R. W.z dnia 13 maja 2013 r. w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego, sygn. akt Km 132/13

z udziałem wierzyciela A. W.

na skutek zażalenia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)R. W.oraz dłużnika A. K.

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 12 lutego 2014 r., sygn. akt VI Co 1968/13

postanawia:

oddalić zażalenia.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie: zmienił postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie R. W.z dnia 13 maja 2013 r., sygn. Km 132/13, w ten sposób, że uchylił je w zakresie kosztów ustalonych za czynności z udziałem (...)w łącznej kwocie 826,21 zł (pkt 1); oddalił skargę dłużnika w pozostałej części (pkt 2).

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż zaskarżonym postanowienie Komornik ustalił koszty postępowania egzekucyjnego w łącznej kwocie 5.851,43 zł, w tym: usługa ślusarska – 1.230 zł, asysta(...)- 56 zł, opłata za opróżnienie lokalu – 3.697,02 zł, opłata za czynności z udziałem (...)- 770,21 zł, doręczenie korespondencji – 98,20 zł. W ocenie Sądu skarga dłużnika na w/w postanowienie okazała się zasadna częściowo, tj. w zakresie kosztów asysty Policji przy czynności opróżnienia lokalu.

Sąd I instancji zważył, iż Komornik wezwał dłużnika do dobrowolnego wydania lokalu do dnia 6.05.2013 r. pod rygorem przymusowego wykonania obowiązku w dniu 7.05.2013 r. Powyższe wezwanie zostało przez dłużnika odebrane w dniach 28.03.2013 r. i 4.04.2013 r. W dniu 6.05.2013 r. Komornik nie zastał nikogo w spornym mieszkaniu, a z rozpytania sąsiadki wynika, iż dłużnik rzadko przebywa w tym mieszkaniu, nadto pracuje i mieszka w W.. W dniu 7.05.2013 r. Komornik przystąpił do wykonania czynności opróżnienia lokalu. Ponieważ nikt nie otworzył drzwi Komornik zarządził przymusowe otwarcie lokalu o godz. 9.00. W lokalu nikogo nie zastano. O godz. 9.35 Komornik zadzwonił po asystę (...)

Sąd I instancji wskazał, iż dłużnik we wskazanym terminie nie wykonał obowiązku dobrowolnego opróżnienia lokalu i wydania go wierzycielom, zatem Komornik zasadnie przystąpił do czynności egzekucyjnej. Okoliczność, iż w lokalu nikt nie przebywał dawała podstawę do przeprowadzenia czynności w obecności świadków, jednakże udział (...)nie

był wymagany. Nie był on zasadny w świetle art. 765 k.p.c. oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia (...)r. w sprawie udzielania pomocy lub asystowania komornikowi przez (...)przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych. W ocenie Sądu nie było podstaw, by już po wejściu do lokalu, który okazał się pusty, wzywać asystę (...)

Natomiast za nietrafiony Sąd I instancji uznał zarzut dłużnika, iż opłata z art. 51 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji została naliczona nieprawidłowo. Z umowy darowizny z dnia 03.10.2001 r. wynika, iż prawo dożywocia przysługujące matce dłużnika dotyczy całego lokalu. Tytuł wykonawczy dotyczy wydania całości lokalu. W tej sytuacji Komornik prawidłowo ustalił opłatę od każdej z izb wchodzących w skład lokalu.

Sąd I instancji podkreślił, że z protokołu przymusowego wykonania obowiązku wynika, że czynności odbyły się dnia 7.05.2013 r. Nie jest możliwe, by eksmisja została przeprowadzona w innym dniu. Zatem koszty usługi ślusarskiej należy uznać za celowe.

Powyzsze postanowienie zaskarżył Komornik Sądowy, który wniósł o uchylenie pkt 1 postanowienia oraz obciążenie dłużnika kosztami postępowania odwoławczego.

W uzasadnieniu podniósł, iż Sąd I instancji błędnie przyjął, że o godz. 9:35 komornik zadzwonił po asystę (...)Albowiem z protokołu z dnia 7.05.2013 r. wynika jednoznacznie, iż asysta (...)była obecna już przy rozpoczęciu czynności o godz. 9:00, natomiast o godz. 9:35 komornik zwolnił asystę (...)Podkreślił, iż wzywając asystę (...)miał na uwadze § 52 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia (...)r. w sprawie czynności komorników, zgodnie z którym, jeżeli zajdzie potrzeba otworzenia mieszkania w nieobecności dłużnika, komornik uczyni to w obecności funkcjonariusza (...)albo administratora lub dozorczy domu. Podczas wielokrotnych czynności terenowych nie udało się zastać dłużnika w miejscu zamieszkania, zatem istniało duże prawdopodobieństwo, że również w dniu czynności w lokalu nikogo nie będzie. Co uzasadniało otworenie lokalu mieszkalnego pod nieobecność dłużnika w asyście (...)

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł również dłużnik, który wniósł o uchylenie pkt 2 postanowienia. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie:

1. art. 770 k.p.c. poprzez błędne uznanie za należne naliczenie zbędnych kosztów egzekucji, tj. ślusarza 1.230 zł, obliczenia należności obejmującej 3 izby (kwoty 3.697 zł) w sytuacji, gdy prawo do lokalu na zasadzie dożywocia, a tym samym posiadania w tym lokalu swych rzeczy ma dożywotnik lokalu mieszkalnego - B. K. (1) oraz zaskarżenie uprzednio podjętych czynności komornika i złożonych wniosków o zawieszenie egzekucji;

2. art. 39 ust. 2 pkt 4 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji poprzez błędne uznanie za niezbędne powołanie do czynności ślusarza i zniszczenie 6 zamków oraz uszkodzenie drzwi w lokalu mieszkalnym w sytuacji, gdy dłużnika zawiadomiono, że czynność nastąpi w dniu 7 maja 2013 r., w którym to dniu dłużnik i jego matka przebywali w lokalu przez cały dzień i dokonanie czynności w dniu następnym to jest 8 maja 2013 r. bez zawiadomienia oraz zbędne powołanie do czynności (...)w sytuacji braku obecności dłużnika i jego matki oraz dokonywania czynności mimo braku stosownego uprzedniego zawiadomienia i zaskarżenia poprzednich czynności komornika oraz wniosku o zawieszenie egzekucji;

3. art. 51 ust 1 pkt 3 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji poprzez błędne uznanie za należne naliczenie opłaty za 3 izby w sytuacji, gdy prawo do dożywotniego przebywania w lokalu mieszkalnym ma B. K. (2) wraz ze swymi rzeczami;

W uzasadnieniu skarży wskazał, iż postępowaniem egzekucyjnym nie jest objęta B. K. (2), dożywotnika lokalu objętego egzekucją, jednakże wszelkie rzeczy osobiste i meble wymienionej zostały usunięte z lokalu przez komornika. Przeprowadzono egzekucję z naruszeniem wszelkich praw do lokalu B. K. (2), a następnie obarczono A. K. zbędnymi kosztami egzekucji w sytuacji, gdy usunięto z lokalu rzeczy B. K. (1), zaś z art. 770 k wynika zasada ponoszenia przez dłużnika kosztów niezbędnych i celowych.

Ponownie skarżący podkreślił, że był obecny w dniu 7 maja 2013 r. w mieszkaniu, jednakże Komornik w tym dniu się nie pojawił. Mimo braku rozstrzygnięcia Sądu w zakresie zawieszenia egzekucji i braku poinformowania dłużnika i dożywotnika o czynności, Komornik bez zawiadomienia dokonał czynności w innym dniu - 8 maja 2013 r. Komornik tym samym pozbawił dłużnika oraz dożywotnika możliwości obrony swych praw i przedstawienia przez dożywotnia prawa do zajmowania lokalu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenia Komornika Sądowego i dłużnika nie były zasadne.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż z akt komorniczych sprawy (sygn. Km 132/13) wynika, że pismami z dnia 25.03.2013 r. dłużnik został zobowiązany do dobrowolnego opróżnienia zajmowanego mieszkania położonego w S. przy ul. (...) w terminie do 6.05.2013 r. Jednocześnie został poinformowany, iż w razie niewykonania powyższego obowiązku, w dniu 7.05.2013 r. o godzinie 9:00 zostanie przeprowadzona egzekucja opróżnienia nieruchomości z osób i rzeczy (k.20 i 21). Niewątpliwie powyższe wezwania dłużnik odebrał w dniach 4.04.2013 r. i 28.03.2013 r.

Wbrew twierdzeniom dłużnika, z protokołu czynności opróżnienia lokalu z osób i rzeczy wynika jednoznacznie, iż do wskazanej czynności doszło w dniu 7.05.2013 r., nie zaś w dniu następnym. Znamiennym przy tym jest, iż protokół ten został podpisany nie tylko przez Komornika, lecz również przez obecnych na miejscu: wierzyciela A. W., aplikanta komorniczego M. M. oraz funkcjonariuszy policji w osobach mł. asp. T. Z. oraz post. K. K. (k. 45). W ocenie Sądu II instancji, powyższe nie postawia wątpliwości, iż czynność opróżnienia lokalu nastąpiła w terminie wskazanym przez Komornika Sądowego w piśmie z dnia 25 marca 2013 r.

Natomiast, stosownie do treści art. 39 ust. 2 pkt 4 u.k.s.e., komornikowi należy się zwrot wydatków poniesionych w związku z osobami powołanymi, na podstawie odrębnych przepisów, do udziału w czynnościach. Z uwagi na nieobecność dłużnika w mieszkaniu konieczne okazało się wezwanie ślusarza, który otworzył drzwi do mieszkania. Wysokość powstałej należności wynika przy tym z załączonej do akt sprawy egzekucyjnej faktury nr (...) opiewającej na kwotę 1.230 zł (k.63). Tym samym w tym zakresie postanowienie Komornika okazało się prawidłowe.

Do podobnych wniosków prowadzi analiza wysokości opłaty ustalonej na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 3 u.k.s.e. Stosownie do wskazanego przepisu, opłata stała wynosi 40% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za opróżnienie lokalu z rzeczy lub osób, z tym że odrębną opłatę pobiera się od każdej izby. Przy czym, na gruncie ust. 2 cytowanego artykułu, przy opróżnianiu lokali mieszkalnych nie pobiera się odrębnej opłaty od pomieszczeń stanowiących: przedpokoje, alkowy, korytarze, werandy, łazienki, spiżarnie, loggie i podobnych. Opróżniany lokal składał się z trzech pomieszczeń (dwa pokoje i kuchnia), zatem prawidłowo Komornik ustalił opłatę na kwotę 3.697,02 zł (3x 1.232,34 zł). Jak słusznie zauważył Sąd I instancji, nie ma przy tym znaczenia, iż w lokalu znajdowały się rzeczy należące do matki dłużnika. Albowiem z treści tytułu wykonawczego wydanego w niniejszej sprawie wynika, że wydaniu w stanie wolnym od osób i rzecz podlegał cały lokal mieszkalny, nie zaś jego część. Opróżnieniu podlegały zatem wszelkie pomieszczenia w tymże mieszkaniu, ze wszystkich ruchomości, bez względu na to czyją były one własnością

Dodatkowo, zwrócić należy uwagę na to, iż błędnie Sąd I instancji ustalił, że funkcjonariusze policji zostali wezwani na miejsce czynności już po wejściu przez Komornika do mieszkania. Albowiem z treści protokołu z dnia 7 maja 2013 r. wynika, że „Przy czynnościach obecna była asysta (...) (...). O godz. 9:00 przystąpiłem do czynności. (...). O godz. 9:35 zwolniłem asystę (...)”Powyższe implikuje wniosek, iż (...)była obecna już przed wejściem Komornika do przedmiotowego lokalu mieszkalnego.

Zważyć należy, iż stosownie do treści przywołanego w zażaleniu Komornika § 52 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia (...)r. w sprawie czynności komorników, jeżeli zajdzie potrzeba otwarcia mieszkania oraz innych pomieszczeń i schowków w nieobecności dłużnika, komornik uczyni to w obecności funkcjonariusza (...)albo administratora lub dozorczy domu. Nie jest jednak tak, iż na gruncie cytowanego przepisu, komornik jest obowiązany,

w przypadku potrzeby otworzenia mieszkania podczas nieobecności dłużnika, do wezwania jednej ze wskazanych w tym przepisie kategorii osób. Zwrócić należy uwagę na to, iż podstawą prawną powyższego rozporządzenia były delegacje ustawowe wynikające z treści art. 772, 855 § 2, 865 § 3, 868 i 947 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, przy czym ten pierwszy przepis jest uchylony, drugi i trzeci - postępowania dotyczącego zajętych w trakcie egzekucji ruchomości, czwarty - zasad i trybu przeprowadzenia publicznej licytacji, zaś ostatni zasad przeprowadzenia opisu i oszacowania nieruchomości. Nie było zatem podstaw do stosowania przez Komornika przytoczonego wyżej § 52 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9.03.1968 r., gdyż tego treść nie wynika z opisanych wyżej upoważnień ustawowych, a więc taką podstawą była by realna potrzeba zastosowania przymusu osobistego w celu zmuszenia dłużnika do opuszczenia lokalu, a taka w niniejszej sprawie, jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, nie zachodziła, gdyż lokal ten był pusty. Komornik nie wskazał również na okoliczności związane z możliwością stawiania oporu przez dłużnika. Z protokołów z 26 lutego 2013 r. (k.8) i 27 lutego 2013 r. (k. 9) wynikało, że Komornik nie zastał dłużnika pod wskazanym adresem. Nadto z notatki urzędowej z dnia 6 marca 2013 r. wynika, że dłużnik mieszka i pracuje w W.. Również z protokołów z 6 maja 2013 r. (tj. na dzień przed dokonana czynnością) wynika, że nikogo dwukrotnie w tym dniu nie zastano w mieszkaniu (k.43 i 44). Jednocześnie sąsiadka, mieszkająca w lokalu nr (...), poinformowała, że „dłużnika w ciągu ostatniego roku widziała ze dwa razy, nikogo więcej nie widziała wchodzącego czy wychodzącego z mieszkania nr (...), zgodnie z jej wiedzą dłużnik pracuje i mieszka w W.” (k.43). Powyższe okoliczności w sposób jednoznaczny wskazywały, iż uzasadnionym było przypuszczenie, iż dłużnika w trakcie czynności w mieszkaniu nie będzie, w związku z tym znacznego prawdopodobieństwa nabrała teza o braku konieczności korzystania z asysty (...)

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił zażalenia Dłużnika i Komornika.

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...).